

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 632/2012-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. decembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti JUDr. R. K., B., zastúpeného F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., vedené pod sp. zn. Rvp 11848/2012, sp. zn. Rvp 11849/2012, sp. zn. Rvp 11850/2012, sp. zn. Rvp 11851/2012, sp. zn. Rvp 11852/2012, sp. zn. Rvp 11853/2012, sp. zn. Rvp 11854/2012, sp. zn. Rvp 11855/2012, sp. zn. Rvp 11856/2012, sp. zn. Rvp 11857/2012, sp. zn. Rvp 11858/2012 a sp. zn. Rvp 11859/2012, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Topoľčany v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 29/2003 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 201/2003 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 1485/2002 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 1331/2002 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 1323/2002 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 1392/2002 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 31/2003 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 1326/2002 a jeho uznesením z 12. júla 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 253/2004 a jeho uznesením z 12. júla 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 99/2010 a jeho uznesením z 28. júna 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 1132/2009 a jeho

uznesením z 28. júna 2012 a v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 20/2010 a jeho uznesením z 28. júna 2012, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti JUDr. R. K. vedené pod sp. zn. Rvp 11848/2012, sp. zn. Rvp 11849/2012, sp. zn. Rvp 11850/2012, sp. zn. Rvp 11851/2012, sp. zn. Rvp 11852/2012, sp. zn. Rvp 11853/2012, sp. zn. Rvp 11854/2012, sp. zn. Rvp 11855/2012, sp. zn. Rvp 11856/2012, sp. zn. Rvp 11857/2012, sp. zn. Rvp 11858/2012 a sp. zn. Rvp 11859/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 11848/2012.

2. Sťažnosti JUDr. R. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 24. augusta 2012 doručené sťažnosti JUDr. R. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. B. F., ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 29/2003 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 201/2003 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 1485/2002 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 1331/2002 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 1323/2002 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 1392/2002 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní

vedenom pod sp. zn. 6 Er 31/2003 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 1326/2002 a jeho uznesením z 12. júla 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 253/2004 a jeho uznesením z 12. júla 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 99/2010 a jeho uznesením z 28. júna 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 1132/2009 a jeho uznesením z 28. júna 2012 a v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 20/2010 (ďalej spolu aj „napadnuté konania“) a jeho uznesením z 28. júna 2012 (ďalej spolu aj „napadnuté uznesenia“).

Okresný súd napadnutými uzneseniami vylúčil sťažovateľa z vykonávania exekúcií vo veciach vedených pod sp. zn. Ex 192/2003, sp. zn. Ex 1992/2003, sp. zn. Ex 1751/2002, sp. zn. Ex 1362/2002, sp. zn. Ex 1340/2002, sp. zn. Ex 1601/2002, sp. zn. Ex 263/2003, sp. zn. Ex 1353/2002, sp. zn. Ex 3319/2007, sp. zn. Ex 783/2010, sp. zn. Ex 12744/2009 a sp. zn. Ex 14145/2009 z dôvodu, že bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), čo podľa názoru okresného súdu zakladá dôvod na jeho vylúčenie.

Sťažovateľ vo svojich sťažnostiach uvádza, že *«... je súdnym exekútorom, ktorý vykonáva exekučnú činnosť na základe zákona č. 233/1995 Z. z. (zákon o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, ďalej aj „Exekučný poriadok“)...*

Sťažovateľ bol vymenovaný do funkcie exekútora Ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky s účinnosťou odo dňa 28. 5. 2007 a to rozhodnutím zo dňa 16. 05. 2007 č. 6899/2007-41 po tom, čo splnil všetky taxatívne určené formálne a materiálne podmienky obsiahnuté v ust. § 10 ods. 1 Exekučného poriadku (rozhodnutie ministra prikladáme). Sťažovateľ po vymenovaní za exekútora ministrom spravodlivosti oznámil Slovenskej komore exekútorov podaním zo dňa 06. 06. 2007, že z výkonom exekučnej činnosti začne 06. 06. 2007 (je potrebné vysvetliť, že pracovníčka Slovenskej komory exekútorov omylom v podacej pečiatke nastavila dátum 11. 06. 2007, pričom však vlastnou rukou z dôvodu opravy na spodnú stranu listiny následne napísala „prevzala dňa 6. 6. 2007“) a dohodou o skončení pracovného pomeru zo dňa 29. 05. 2007 ukončil pracovný

pomer so spoločnosťou P., s. r. o., k 05. 06. 2007 (dohodu o skončení pracovného pomeru pripájame). Exekútor teda začal s reálnym výkonom exekučnej činnosti dňa 06. 06. 2007.

Sťažovateľ začal vykonávať exekučnú činnosť po zložení sľubu a splnení ďalších zákonom stanovených podmienok upravených v ust. § 12 ods. 1 Exekučného poriadku pre široký okruh fyzických a právnických osôb, ktoré sa na neho na základe vlastnej vôle a slobodného rozhodnutia obrátili s návrhom na vykonanie exekúcie. Podľa ust. § 38 ods. 1 Exekučného poriadku sa exekučné konanie začína len na návrh, na ktorý je procesné legitimovaný oprávnený (veriteľ) alebo ten, kto preukáže, že na neho prešlo právo z exekučného titulu (právny nástupca veriteľa).

Medzi osobami, ktoré sa dobrovoľne rozhodli využiť služby sťažovateľa poskytované prostredníctvom výkonu exekučnej činnosti bola aj právnická osoba – obchodná spoločnosť – P., s. r. o...

Spoločnosť P., s. r. o., v záujme vymoženia jednej zo svojich finančných pohľadávok, ktorá vznikla na základe poskytnutej pôžičky fyzickej osobe... (ďalej aj „Povinný“) a ktorej pravosť čo do dôvodu a výšky bola autoritatívne deklarovaná rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S., a. s., (rozsudok je detailne špecifikovaný v uznesení Okresného súdu Topoľčany, ktorým došlo k nelegitímnym a nelegálnym zásahom do základných práv sťažovateľa...».

Okresný súd napadnutými uzneseniami „ex offio rozhodol o vylúčení sťažovateľa z vykonávania exekúcie. Práve označené uzneseni[a] a postup všeobecného súdu, ktorý viedol k [ich] vydaniu, sťažovateľ napáda z hľadiska porušenia jeho základných, nižšie definovaných, práv...“.

Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd svojím postupom v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Er 29/2003, sp. zn. 6 Er 201/2003, sp. zn. 6 Er 1331/2002, sp. zn. 6 Er 1485/2002, sp. zn. 6 Er 1323/2002, sp. zn. 6 Er 1392/2002, sp. zn. 6 Er 31/2003, sp. zn. 5 Er 1326/2002, sp. zn. 5 Er 253/2004, sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 porušil jeho práva, konkrétne:

«A. právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“);

- B. právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“);*
- C. právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;*
- D. právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;*
- E. všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy;*
- F. zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru...»*

Sťažovateľ poukazuje na to, že podáva tieto sťažnosti «*a) ... poznajúc obsah čl. 142 ods. 2 Ústavy SR a ust. § 374 ods. 4 OSP. Sťažovateľ však na základe doterajšieho postupu všeobecného súdu nemôže byť dostatočne presvedčený o tom, že všeobecný súd prijme jeho odvolanie podané podľa ust. § 201 a nasl. OSP a bude o ňom vecne rozhodovať a to najmä z obavy, že všeobecný súd nebude sťažovateľa považovať za účastníka konania (cit. ust. § 201 ods. 1 OSP: „Účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.“). V snahe vyhnúť sa zmeškaniu lehoty určenej ust. § 53 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z. sťažovateľ pristupuje k paralelnému podaniu tejto sťažnosti a verí, že v prípade existencie pochybností o postavení sťažovateľa v konaní pred všeobecným súdom ústavný súd počká a nepristúpi k odmietnutiu sťažnosti pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.*

b) Sťažovateľ pozná argumentáciu ústavného súdu sformulovanú v obdobnom prípade (napr. I. ÚS 478/2011), ktorá stavia sťažovateľa do pozície objektu rozhodovania zbaveného základných práv. Sťažovateľ však s takouto argumentáciou zásadne nesúhlasí a nepovažuje ju za natoľko právne udržateľnú, aby mohla byť predpokladom pre odmietnutie jeho sťažnosti ako takej, ktorá bola podaná zjavne neoprávnenou osobou. Na doloženie nesprávnosti argumentácie ústavného súdu sťažovateľ uvádza:

b.1) Súdny exekútor je osoba splnomocnená na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (ust. § 2 ods. 1 Exekučného poriadku). Ide o fyzickú osobu – občana (ust. § 10 ods. 1 Exekučného poriadku) nadanú základnými právami a slobodami, ktorá je splnomocnená na uskutočňovanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (súdny exekútor nie je štátnym orgánom). Je teda zrejmé, že zákonné postavenie exekútora

má zmiešanú povahu. Predovšetkým, a to v primárnej rovine, vystupuje a koná súdny exekútor ako podnikajúca fyzická osoba, ktorej základné práva a slobody sú rovnaké ako základné práva a slobody akejkoľvek inej podnikajúcej fyzickej osoby, a až následne, a to v sekundárnej rovine, vystupuje a koná súdny exekútor ako verejný činiteľ a to len pri výkone exekučnej činnosti podľa štvrtej časti Exekučného poriadku po tom, čo mu bolo udelené poverenie na vykonanie exekúcie exekučným súdom. Iba v sekundárnej rovine pri výkone exekučnej činnosti je možné uvažovať vzhľadom na skutkové okolnosti konkrétnych prípadov o limitácii základných práv a slobôd súdneho exekútora, inak rozhodne nie.

b.2) To, že súdnemu exekútorovi sa priznalo postavenie verejného činiteľa, len dotvára skutočnosť, že štát preniesol na túto osobu časť svojich kompetencií. Upozorňujeme na znenie ust. § 5 ods. 1 Exekučného poriadku cit.: „V súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má exekútor postavenie verejného činiteľa.“ a ďalej ods. 2 označeného ust. cit.: „Vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci.“

b.3) Súdny exekútor má postavenie verejného činiteľa len v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti a len vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci. Exekučný poriadok v ust. § 2 ods. 1 definuje pojem exekučná činnosť ako vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí.

b.4) Súdny exekútor nemá postavenie verejného činiteľa ak nevykonáva nútený výkon súdnych alebo iných rozhodnutí (ak nevykonáva exekučnú činnosť) a výkon inej ako exekučnej činnosti súdnym exekútorom nie je výkonom verejnej moci. Súdny exekútor môže vykonávať exekučnú činnosť s charakterom výkonu verejnej moci na základe ust. § 44 ods. 2 veta druhá Exekučného poriadku (Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu...), ust. § 36 ods. 2 veta druhá Exekučného poriadku (Exekútor však môže začať vykonávať exekúciu až udelením poverenia súdu na jej vykonanie.) a ust. § 46 ods. 1 Exekučného poriadku (Exekútor poverený vykonaním exekúcie sa postará o jej vykonanie) len po udelení poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom. Zároveň tiež platí, že výkonom exekučnej činnosti je uskutočňovanie činnosť súdny exekútor podľa štvrtej časti Exekučného poriadku. Aby sa prejavila možná limitácia základných práv a slobôd súdneho exekútora v sekundárnej rovine, je nutné, aby vykonával činnosť podľa štvrtej časti

Exekučného poriadku. Táto ústavná sťažnosť nie je podávaná v súvislosti s postupmi a rozhodnutiami exekučného súdu, ktoré by boli voči súdnemu exekútorovi realizované v súvislosti s jeho činnosťou vykonávanou podľa štvrtej časti Exekučného poriadku a teda v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti.

b.5) Inak povedané, aby mohla nastať limitácia základných práv a slobôd súdneho exekútora, musí dôjsť ku kumulatívne splneniu dvoch podmienok, jednej formálnej a jednej materiálnej. Jednak musí byť exekútorovi formálne udelené poverenie na vykonanie exekúcie a jednak musí z materiálnej stránky súdny exekútor uskutočňovať úkony pri výkone exekučnej činnosti podľa štvrtej časti Exekučného poriadku. V danom prípade súdny exekútor ako sťažovateľ podanou individuálnou sťažnosťou namieta postup a rozhodnutie exekučného súdu, ktoré sa netýkajú výkonu exekučnej činnosti podľa štvrtej hlavy Exekučného poriadku. Po posúdení splnenia prvej formálnej podmienky je zrejmé, že druhá materiálna podmienka v danom prípade vôbec nie je splnená.

b.6) Obiter dictum pojem „výkon exekučnej činnosti“ nemožno zamieňať s pojmom „výkon funkcie exekútora“. Pojem „výkon funkcie exekútora“ je pojmom širším a zahŕňa v sebe aj výkon iných činností (napr. činností uskutočňovaných súdnym exekútorom podľa piatej časti Exekučného poriadku). Nemožno súhlasiť s tvrdením, že výkon akýchkoľvek funkcií exekútora je výkonom núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (exekučnou činnosťou) a teda výkonom činností v postavení verejného činiteľa s charakterom výkonu verejnej moci.

b.7) V tomto prípade je súdny exekútor subjektom so základnými právami a slobodami, ktorý má záujem na výsledku súdneho rozhodovania, pretože takéto rozhodovanie ovplyvní jeho právne postavenie v exekučnom konaní. Exekučný súd musí pri svojom rozhodovaní, ktorého objektom sú práva a povinnosti strán exekučného konania, dodržiavať základné práva i slobody súdneho exekútora a preto súdny exekútor má aktívnu legitimáciu na podanie individuálnej sťažnosti proti rozhodnutiu exekučného súdu, ktorým ho súd vylúčil z vykonávania exekúcie.».

V ďalšej časti sťažností sťažovateľ zdôvodňuje, v čom podľa neho spočíva porušenie jeho v sťažnostiach označených práv, tvrdiac, že postup okresného súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnuté uznesenia „nelegitímne a nelegálne limitovali práva

sťažovateľa, najmä jeho právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru a to v takej miere, že je to v právnom štáte neprípustné. Je tomu tak preto, že všeobecný súd:

a) bez toho aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp. zn.: III. ÚS 322/2010-37;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti sťažovateľa vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovala námietka zaujatosti alebo akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe sťažovateľa v exekúcii;

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy povinného o legálny priebeh exekúcie;

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III. ÚS 322/2010; rozhodol s konečnou platnosťou (podľa ust. § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti vykonávať teraz i v budúcnosti exekúciu vedenú pre vymoženie pohľadávky obchodnej spoločnosti P., s. r. o., voči povinnému, ktorá bola prisúdená rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S., a. s.“.

Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že okresný súd rozhodol o jeho vylúčení z výkonu exekúcií v čase, keď už po dlhšie obdobie bol poverený ich vykonaním, zastávajúc názor, že už vydaním poverení bol ukončený proces prieskumu zákonnosti ich výkonu sťažovateľom v zmysle § 44 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) s tým, že „opätovný proces prieskumu okresný súd už nebol oprávnený ex offo vykonať...“.

Osobitne sťažovateľ upozorňuje na skutočnosť, že «V danom prípade okresný súd bez existencie návrhu na vylúčenie exekútora z výkonu exekúcie (bez existencie námietky

zaujatosti) bez toho, aby akokoľvek vypočul sťažovateľa ako súdneho exekútora, ktorého možno považovať za stranu sporu, de facto rozhodol o jeho vylúčení z vykonávania exekúcie vedenej pre pohľadávky spoločnosti P., s. r. o. Sťažovateľ namieta, že nemal možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie súdu o jeho právnom postavení. Sťažovateľ nemal možnosť ovplyvniť prípravu obsahu rozhodnutia všeobecného súdu, pritom však dané rozhodnutie výrazným spôsobom ovplyvnilo jeho právne postavenie. Postup, ktorý zvolil všeobecný súd, navyše dával povinnému dodatočnú príležitosť, aby bez existencie akýchkoľvek obáv z reakcie sťažovateľa, došlo k mareniu exekúcie a to aj vylúčením sťažovateľa z jej výkonu. Sťažovateľ však bol voči povinnému v pozícii súdneho exekútora a nútene vymáhal voči nemu pohľadávku oprávneného. Preto možno bez pochyb predpokladať, že povinný prechovával voči sťažovateľovi averziu a pocity antipatie. Práve v takomto postavení bolo nanajvyššie nutné pre objektívne posúdenie veci vypočúť sťažovateľa a umožniť mu tak prejaviť svoj názor na vec. Súdne konanie neprebiehalo v duchu práva na spravodlivý súdny proces a osobitne z dodržaním zásady „rovnosti zbraní“.

V nadväznosti na to sťažovateľ zdôrazňuje, že „ako strana konania nebol oboznámený s tým, že všeobecný súd vedie konanie, v ktorom rozhoduje o jeho právach a právnom postavení (a to v súvislosti s jeho zaujatosťou), nebol oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Podľa konštantnej judikatúry súdu nemôže vnútroštátny súd založiť svoje rozhodnutie na skutočnostiach, o ktorých strana vystupujúca v konaní nevedela. Nie je pritom dôležité ani to, či tieto skutočnosti boli predložené ako dôkazy druhou stranou konania alebo vybrané k použitiu súdom samotným.“

V záverečnej časti svojich sťažností sťažovateľ uvádza, že vzhľadom na to, že Exekučný poriadok nepripúšťa, aby podal proti napadnutým uzneseniam okresného súdu „odvolanie alebo iný účinný opravný prostriedok, je splnená formálna podmienka upravená ust. § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z.“

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že jeho v petite sťažností označené práva, resp. označené články ústavy a dohovoru boli napadnutými uzneseniami a postupom predchádzajúcim ich vydaniu porušené, a zároveň navrhuje, aby boli napadnuté uznesenia okresného súdu zrušené. Sťažovateľ sa napokon domáha aj priznania primeraného finančného zadost'učinenia a úhrady trov konania.

II.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa užho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 11848/2012, sp. zn. Rvp 11849/2012, sp. zn. Rvp 11850/2012, sp. zn. Rvp 11851/2012, sp. zn. Rvp 11852/2012, sp. zn. Rvp 11853/2012, sp. zn. Rvp 11854/2012, sp. zn. Rvp 11855/2012, sp. zn. Rvp 11856/2012, sp. zn. Rvp 11857/2012, sp. zn. Rvp 11858/2012 a sp. zn. Rvp 11859/2012 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľa a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc citované právne normy tak, že predmetné sťažnosti spojil do jedného konania (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnutými uzneseniami

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ nepripojil k sťažnostiam doručeným ústavnému súdu kópie právoplatných napadnutých uznesení okresného súdu, ústavný súd prípisom z 24. septembra 2012 vyzval právneho zástupcu sťažovateľa na odstránenie nedostatkov v určenej lehote a zároveň ho poučil o možnosti odmietnutia sťažností z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí sťažností podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Právny zástupca sťažovateľa reagoval na výzvu ústavného súdu svojím podaním z 9. októbra 2012, prílohou ktorého boli napadnuté uznesenia okresného súdu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti pristúpil ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažností k preskúmaniu možnej existencie ďalších dôvodov, ktoré by mali za následok ich odmietnutie v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.2.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Er 29/2003, sp. zn. 6 Er 201/2003, sp. zn. 6 Er 1485/2002, sp. zn. 6 Er 1331/2002, sp. zn. 6 Er 1323/2002, sp. zn. 6 Er 1392/2002 a sp. zn. 6 Er 31/2003 a jeho uzneseniami zo 6. augusta 2012 a v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Er 253/2004 a sp. zn. 5 Er 1326/2002 a jeho uzneseniami z 12. júla 2012

Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Er 29/2003, sp. zn. 6 Er 201/2003, sp. zn. 6 Er 1485/2002, sp. zn. 6 Er 1331/2002, sp. zn. 6 Er 1323/2002, sp. zn. 6 Er 1392/2002 a sp. zn. 6 Er 31/2003 a jeho uzneseniami zo 6. augusta 2012 a v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Er 253/2004 a sp. zn. 5 Er 1326/2002 a jeho uzneseniami z 12. júla 2012 vydanými vyšším súdnym úradníkom tvrdiac, že k podaniu sťažností pristúpil preto, lebo na základe doterajšieho postupu okresného súdu „nemôže byť dostatočne presvedčený o tom, že všeobecný súd prijme jeho odvolanie podané podľa ust. § 201 a nasl. OSP a bude o ňom vecne rozhodovať, a to najmä z obavy, že všeobecný súd nebude sťažovateľa považovať za účastníka konania“.

V súvislosti s paralelným podaním odvolaní proti napadnutým uzneseniam a zároveň sťažnosťami adresovaným ústavnému súdu sťažovateľ uvádza, že tak urobil v snahe vyhnúť sa zmeškaniu lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, vyjadrujúc presvedčenie, že v prípade existencie pochybností o jeho postavení v konaní pred všeobecným súdom ústavný súd počká a nepristúpi k odmietnutiu sťažností pre nedostatok právomoci na ich prerokovanie.

Podľa čl. 142 ods. 2 poslednej vety ústavy proti rozhodnutiu zamestnanca súdu povereného sudcom je prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje vždy sudca.

V súvislosti s interpretáciou čl. 142 ods. 2 poslednej vety ústavy ústavný súd už vyslovil právny názor, podľa ktorého „Vyšší súdny úradník je podľa § 2 zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších predpisov štátnym zamestnancom. Proti každému rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka vydanému v súdnom konaní je v zmysle čl. 142 ods. 2 poslednej vety ústavy vždy prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje sudca, a to aj vtedy, ak osobitný zákon odvolanie alebo iný opravný prostriedok nepripúšťa.“ (IV. ÚS 200/07).

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným

(všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre zdôrazňuje, že zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám alebo právnickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio – inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, I. ÚS 214/09).

Všeobecné súdnictvo zabezpečuje fyzickým osobám a právnickým osobám presadzovanie svojich práv, zaväzuje sa poskytnúť im účinnú ochranu pred neoprávnenými štátnymi zásahmi, pritom má prednostne chrániť a presadzovať individuálne základné práva a slobody. Príslušné procesné poriadky sú zárukou účinnosti tejto právnej ochrany aj zárukou ochrany zákonného prístupu k uplatňovaniu základných práv a slobôd (I. ÚS 61/06).

Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu, a preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). Ak o závažných procesných pochybeniach, ktorými sa porušujú aj niektoré zo základných práv alebo slobôd, je oprávnený a povinný rozhodnúť všeobecný

súd na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov upravených v príslušnom procesnom poriadku, je právomoc ústavného súdu pred ich vyčerpaním, resp. rozhodnutím o nich vylúčená (IV. ÚS 10/02).

Podľa § 374 ods. 4 OSP proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakať, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhovie, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202 OSP), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca.

S poukazom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ mal v systéme všeobecného súdnictva k dispozícii účinný opravný prostriedok na ochranu svojich práv, ktoré mali byť uzneseniami okresného súdu sp. zn. 6 Er 29/2003, sp. zn. 6 Er 201/2003, sp. zn. 6 Er 1485/2002, sp. zn. 6 Er 1331/2002, sp. zn. 6 Er 1323/2002, sp. zn. 6 Er 1392/2002, sp. zn. 6 Er 31/2003 zo 6. augusta 2012 a sp. zn. 5 Er 253/2004 a sp. zn. 5 Er 1326/2002 z 12. júla 2012 a postupom predchádzajúcim ich vydaniu podľa jeho názoru porušené. Oprávnenie sudcu (resp. odvolacieho súdu v prípade, že sudca odvolaniu sťažovateľa nevyhovie) v odvolacom konaní rozhodnúť o namietanom postupe okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Er 29/2003, sp. zn. 6 Er 201/2003, sp. zn. 6 Er 1485/2002, sp. zn. 6 Er 1331/2002, sp. zn. 6 Er 1323/2002, sp. zn. 6 Er 1392/2002, sp. zn. 6 Er 31/2003, sp. zn. 5 Er 253/2004 a sp. zn. 5 Er 1326/2002 a napadnutých uzneseniach okresného súdu vydaných v týchto konaniach vylučuje v týchto veciach právomoc ústavného súdu, ktorý by ju mohol uplatniť iba vtedy, ak by už sťažovateľ nemal inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy môže vzhľadom na princíp subsidiárnej právomoci ústavného súdu zásadne smerovať iba proti právoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej moci, ktorý vo veci rozhodol po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov, resp.

iných právnych prostriedkov, ktoré mal sťažovateľ k dispozícii v poslednom stupni. K prípadnej náprave namietaného zásahu do základných práv zaručených ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou nemôže dôjsť tak, že by z konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a z prieskumu ústavným súdom bolo vynechané rozhodnutie o poslednom procesnom prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na doterajšiu judikatúru ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom.

Keďže v daných veciach je namietaný postup okresného súdu, ako aj jeho uznesenia vydané v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Er 29/2003, sp. zn. 6 Er 201/2003, sp. zn. 6 Er 1485/2002, sp. zn. 6 Er 1331/2002, sp. zn. 6 Er 1323/2002, sp. zn. 6 Er 1392/2002, sp. zn. 6 Er 31/2003, sp. zn. 5 Er 253/2004 a sp. zn. 5 Er 1326/2002 preskúmateľné sudcom, resp. príp. aj odvolacím súdom na základe odvolaní sťažovateľa, neprichádza do úvahy, aby sa ústavný súd zaoberal námietkami smerujúcimi proti postupu a uzneseniam okresného súdu vydaným v týchto konaniach, a preto treba podanie sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavnému súdu pred konečným rozhodnutím sudcu, resp. odvolacieho súdu považovať za predčasné.

Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťami sťažovateľa pred rozhodnutím sudcu, resp. odvolacieho súdu o podaných odvolaniach, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov. V prípade, že by ústavný súd čakal na rozhodnutie o odvolaniach sťažovateľa proti napadnutým uzneseniam, mohlo by to viesť jednak k predĺženiu konania a navádzalo by to potenciálnych sťažovateľov na obdobný postup, aký zvolil v okolnostiach daného prípadu sťažovateľ, t. j. na paralelné podávanie sťažností ústavnému súdu zároveň s podaním riadneho opravného prostriedku, čo vzhľadom na čl. 142 ods. 2 poslednú vetu ústavy a s ním súvisiacu konštantnú judikatúru ústavného súdu, ako aj vzhľadom na dikciu § 374 ods. 4 OSP nie je opodstatnené.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a tiež z právneho vyhodnotenia skutkových okolností predmetných vecí ústavný súd sťažnosti sťažovateľa už pri ich predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na ich prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.2.2 K namietanému porušeniu základného práva čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 a jeho uzneseniami z 28. júna 2012

Sťažovateľ v na tomto mieste posudzovaných sťažnostiach namieta v prvom rade porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 a jeho uzneseniami z 28. júna 2012. V obsahu označených práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00,

I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04) súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd v danom prípade považoval za potrebné zaujať stanovisko k zásadnému právnemu problému nastolenému v sťažnostiach sťažovateľa, ktorý spočíva v tom, či okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď samotnú skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom oprávnenej pred vykonávaním exekúcií (hlavne pre jeho pomer k účastníkovi konania v tomto prípade na strane oprávnenej), považoval za dôvod na jeho vylúčenie z vykonávania exekúcií.

Podľa § 3 Exekučného poriadku exekútor vykonáva exekučnú činnosť nestranne a nezávisle.

Podľa § 4 Exekučného poriadku činnosť exekútora je nezlučiteľná s pracovným pomerom alebo s obdobným pracovným vzťahom, podnikaním, členstvom v štatutárnom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo členstvom v dozornom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo s vykonávaním inej zárobkovej činnosti s výnimkou vedeckej, pedagogickej, literárnej, umeleckej a publicistickej činnosti.

Podľa § 5 Exekučného poriadku v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má exekútor postavenie verejného činiteľa (odsek 1). Vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci (odsek 2).

Podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor je vylúčený z vykonávania exekúcie, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, ktorá je predmetom exekúcie, k účastníkom exekučného konania alebo k ich zástupcom, možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Podľa § 30 ods. 3 Exekučného poriadku len čo sa exekútor dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to bezodkladne súdu. Do rozhodnutia podľa odseku 7 môže exekútor v konaní robiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad...

Podľa § 30 ods. 7 Exekučného poriadku exekútor predloží vec na rozhodnutie súdu o námietke bez zbytočného odkladu. O tom, či je exekútor vylúčený, rozhodne súd do desiatich dní od predloženia veci.

Podľa § 30 ods. 11 Exekučného poriadku ak súd vylúči exekútora z vykonávania exekúcie, v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého vykonaním tejto exekúcie poverí súd.

Okresný súd v uzneseniach sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 z 28. júna 2012 okrem iného uviedol, že *«Exekútor je štátom splnomocnená osoba na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí. Zákonné postavenie exekútora má zmiešanú povahu. V Slovenskej republike vykonávajú súdnu moc súdy (článok 141 Ústavy Slovenskej republiky). Štát však zákonom preniesol časť svojich mocenských oprávnení (oprávnenia na nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí), ktoré inak prislúchajú všeobecným súdom, na neštátny orgán, čo bolo zvýraznené aj tým, že sa exekútorovi priznalo postavenie verejného činiteľa. Súčasne však exekútor vykonáva svoju činnosť aj ako slobodné právnické povolanie (exekútora vyberá oprávnený, odmena exekútora je priamo úmerná jeho procesnej aktivite a pod.). Postavenie exekútora je vymedzené len zákonom. Exekútor vykonáva exekučnú činnosť nestranne a nezávisle. Nezávislosť exekútora vyjadruje predovšetkým to, že je viazaný Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami podľa čl. 7 ods. 2 a 5, zákonmi, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na ich vykonanie a rozhodnutím súdu vydanom v exekučnom konaní. Zárukou nezávislosti a nestrannosti exekútora je aj nezlučiteľnosť funkcie exekútora s pracovným pomerom (a inými) vyplývajúca z § 4 EP. Nestrannosť exekútora osobitne zvýrazňuje požiadavka zákona, že výber exekútora uskutočňuje výlučne oprávnený. Napriek tomu exekútor musí vykonávať exekúciu ako tretí subjekt nepodriadený iným než ústavným a zákonným kritériám výkonu svojej funkcie. Exekútor nielenže musí byť nestranný, ale musí sa ako nestranný javiť pre účastníkov a aj pre externé prostredie, v ktorom pri nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí pôsobí. Základným prostriedkom na zabezpečenie nestrannosti exekútora je inštitút zaujatosti (§ 30 EP). Z vykonávania exekúcie je vylúčený exekútor, u ktorého sú už pochybnosti o jeho*

nezaujatosti (nevyžaduje sa zaujatosť exekútora dokazovať). Dôvody zaujatosti súdneho exekútora môžu byť rôzne. Jedným z dôvodov zaujatosti exekútora je jeho pomer k účastníkom exekučného konania alebo k ich zástupcom. Takýmto pomerom môže byť napr. priateľský alebo naopak nepriateľský vzťah, či už k účastníkom konania alebo ich zástupcom. Súdny exekútor je povinný oznámiť súdu skutočnosti, pre ktoré je vylúčený z vykonávania exekúcie, bezodkladne potom, ako sa o nich dozvie (§ 30 ods. 3 EP). Rovnako účastníci konania sa majú právo vyjadriť k osobe exekútora a uplatniť voči nemu námietku zaujatosti (do piatich dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie alebo do piatich dní odo dňa, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je exekútor vylúčený - § 30 ods. 4, 5 EP).

Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 322/2010-37 zo dňa 13. 4. 2011 súd zistil, že JUDr. R. K. bol v čase od 1. 8. 2006 do 5. 6. 2007 zamestnancom oprávneného, čo ústavný súd s poukazom na § 3 a 4 EP posúdil za okolnosť vylučujúcu ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 EP. Rovnako exekučný súd je toho názoru, že zamestnanecký pomer k účastníkovi konania, v tomto prípade oprávnenému, aj keď tento už skončil, vyvoláva pochybnosti o nezaujatosti súdneho exekútora, a to aj s poukazom na ďalšie skutočnosti. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že na návrh oprávneného sa proti rôznym povinným vedie väčší počet exekučných konaní. Ide o konania, v ktorých boli na základe návrhu oprávneného poverení vykonaním exekúcie rôzni exekútori, pričom po vymenovaní JUDr. K. za súdneho exekútora vo väčšom počte týchto konaní oprávnený navrhol zmenu exekútora s tým, aby bol ďalším výkonom exekúcie poverený JUDr. K. Okrem toho po vymenovaní JUDr. K. za súdneho exekútora oprávnený podáva návrhy na vykonanie exekúcie prevažne (ak aj nie výlučne) práve u JUDr. K. Skutočnosť, že oprávnený podáva návrhy na vykonanie exekúcie u toho istého exekútora sama o sebe neznamena, že sú pochybnosti o nezaujatosti exekútora. Keď sa však k tejto skutočnosti pridá aj ďalšia okolnosť majúca základ mimo exekučného konania, napr. predchádzajúci zamestnanecký vzťah exekútora u oprávneného, súd je toho názoru, že týmto prepojením je neustrannosť exekútora narušená - minimálne sú o tom pochybnosti. Je totiž predpoklad, že medzi oprávneným (jeho spoločníkmi, štatutárnym orgánom, inými zamestnancami) a exekútorom vznikol počas zamestnaneckého pomeru priateľský vzťah. Záver o zaujatosti súdneho exekútora podporuje aj skutočnosť, že JUDr. K. už dva dni po ukončení zamestnania u

oprávneného vyjadril svoj súhlas so zmenou exekútora v exekučných veciach vedených v prospech oprávneného - spoločnosti P., s. r. o., B. (zamestnanecký pomer exekútora trval do 5. 6. 2007 a už 7. 6. 2007 vyjadril súhlas s tým, aby bol poverený vykonaním exekúcií v prospech oprávneného). Nie je teda vylúčené, že o spolupráci rokovali oprávnený a JUDr. K. ešte v čase, keď bol exekútor s oprávneným v zamestnaneckom vzťahu. Vzhľadom na uvedené dôvody súd rozhodol o vylúčení súdneho exekútora JUDr. K. z vykonávania exekúcie.

Vzhľadom k tomu, že sudca sa plne stotožňuje s dôvodmi pre vylúčenie súdneho exekútora JUDr. R. K. z vykonávania exekúcie, ktoré vyššia súdna úradníčka uviedla vo svojom uznesení, tak tieto dôvody citoval vo svojom uznesení a okrem toho poukazuje aj na skutočnosť, že súdneho exekútora JUDr. K. v tomto konaní zastupuje ten istý právny zástupca, ktorý zastupuje v iných konaniach oprávneného P. s. r. o., B., čo je známe súdu z rozhodovacej činnosti v iných exekučných veciach a čo svedčí taktiež o prepojení súdneho exekútora s oprávneným cez toho istého právneho zástupcu a je to teda ďalší dôvod na vylúčenie súdneho exekútora z vykonávania exekúcie..».

V nadväznosti na posudzované veci ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že výklad a používanie ustanovení § 30 Exekučného poriadku musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Interpretáciou a aplikáciou týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že poskytuje v súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti pre účely zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP). Exekučné súdne konanie sa musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie.

Ústavný súd sa stotožňuje s tým, že nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bude vykonávať nezávisle a nestranne v zmysle § 3 Exekučného poriadku. Súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže

oprávnene vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania. Uvedené konanie nevyklučuje ani disciplinárnu, resp. trestnú zodpovednosť súdneho exekútora ako verejného činiteľa. Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu. Ak súd vylúči exekútora z vykonávania exekúcie, v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého vykonaním tejto exekúcie poverí súd (§ 30 ods. 11 Exekučného poriadku).

S odkazom na citovanú právnu úpravu nie je potrebné preukázať zaujatosť súdneho exekútora, ale postačí už samotné preukázanie existencie dôvodných pochybností o jeho nezaujatosti. Uvedené je konštruované v súlade so zásadou, ku ktorej dospel v rámci svojej rozhodovacej praxe Európsky súd pre ľudské práva, a to, že „... nestačí, že sudca (v danom prípade exekútor, pozn.) je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký javiť aj v očiach strán. Spravidlosť musí byť nielen poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná.“ (rozhodnutie *Delcourt vs. Belgicko*, Publication of the European Court of Human Rights, Series A, č. 11, s. 17, § 31).

V súvislosti s námietkou sťažovateľa, v zmysle ktorej okresný súd nemôže rozhodovať v napadnutých konaniach o jeho vylúčení po vydaní poverení na vykonanie exekúcií, keďže týmto bol podľa neho už ukončený proces prieskumu zákonnosti ich výkonu sťažovateľom v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a „*opätovný proces prieskumu okresný súd už nebol oprávnený ex offio vykonať*“, ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offio skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania (m. m. III. ÚS 322/2010). Z Exekučného poriadku priamo vyplýva povinnosť exekútora oznámiť súdu skutočnosti, pre ktoré je vylúčený z vykonávania exekúcie, pričom táto jeho povinnosť vzniká potom, ako sa dozvedel alebo mohol dozvedieť o takýchto okolnostiach, a nie je viazaná len na obdobie pred vydaním poverenia na výkon exekúcie.

Vzhľadom na už uvedené nemožno podľa názoru ústavného súdu ani právne závery okresného súdu vyjadrené v uzneseniach sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 z 28. júna 2012 považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ktorý by mohol mať za následok porušenie ústavou garantovaných práv sťažovateľa.

Po oboznámení sa s obsahom uznesení okresného súdu ústavný súd konštatuje, že okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Exekučného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné.

Okresný súd podľa názoru ústavného súdu postupoval ústavne súladným spôsobom, keď uzneseniami sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 z 28. júna 2012 rozhodol o vylúčení súdneho exekútora z vykonávania exekúcií podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku z dôvodu existencie pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi uzneseniami okresného súdu sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 z 28. júna 2012 a základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie signalizovala možnosť vysloviť porušenie ním označených práv. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery okresného súdu považovať za arbitrárne, zjavne neodôvodnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

V súvislosti so sťažovateľovým prejavom nespokojnosti s uzneseniami okresného súdu sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 z 28. júna 2012 ústavný súd ďalej konštatuje, že obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby

postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažností v častiach týkajúcich sa namietania porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami okresného súdu sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 z 28. júna 2012 sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

II.2.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 a jeho uzneseniami z 28. júna 2012

Sťažovateľ v sťažnostiach namieta aj porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 a jeho uzneseniami z 28. júna 2012.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné poukázať na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patrí aj základné právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosedné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd nezistil porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť v posudzovaných veciach ani k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08, IV. ÚS 82/09, III. ÚS 103/2010).

Ústavný súd navyše po preskúmaní uznesení okresného súdu sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 z 28. júna 2012 dospel k záveru, že z ich odôvodnenia nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by nimi mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže okresný súd v posudzovaných prípadoch ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy.

Ústavný súd preto vzhľadom na uvedené pri predbežnom prerokovaní aj tieto časti sťažností odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.2.4 K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 a jeho uzneseniami z 28. júna 2012

Sťažovateľ v posudzovaných sťažnostiach namieta aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 99/2010, sp. zn. 4 Er 1132/2009 a sp. zn. 4 Er 20/2010 a uzneseniami z 28. júna 2012.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo k etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Ustanovenia čl. 12 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 14 dohovoru majú charakter základných (ústavných) princípov, ktoré sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy, a preto sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ak ústavný súd dospel k záveru, že v posudzovaných prípadoch neboli porušené sťažovateľom označené základné práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu, neprichádza do úvahy ani vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru (m. m. IV. ÚS 119/07). Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol aj tieto časti sťažností sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre ich zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v sťažnostiach.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že sťažovateľ sa na neho opakovane obracia so skutkovo a právne takmer identickými sťažnosťami, o ktorých už viackrát rozhodol, pričom formuloval k nim jednoznačné právne závery (pozri m. m. IV. ÚS 193/2012, IV. ÚS 221/2012, IV. ÚS 354/2012, IV. ÚS 355/2012, IV. ÚS 458/2012). Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľovi musí byť právny názor ústavného súdu na problematiku týkajúcu sa jeho vylúčenia ako súdneho exekútora z vykonávania exekúcií dobre známy. Vzhľadom na tieto skutočnosti vyvstáva otázka, aký význam a efektivitu má pre neho opakované podávanie sťažností ústavnému súdu v skutkovo a právne takmer identických veciach, keďže aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nie je nevyhnutné ako predpoklad možnosti obrátiť sa na tento medzinárodný súdny orgán vyčerpať právny prostriedok nápravy na národnej úrovni, pokiaľ sa tento javí z materiálneho hľadiska v obdobných prípadoch ako neefektívny.

V naznačenom kontexte ústavný súd poukazuje na judikatúru ESLP k čl. 13 dohovoru, z ktorej možno identifikovať požiadavky kladené na vlastnosti vnútroštátnych prostriedkov nápravy, ku ktorým patria požiadavka ich prístupnosti, adekvátnosti a praktickej účinnosti (k tomu pozri KMEC, J. et al.: Evropská úmluva o lidských právech. Velké Komentáře. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 198). Povinnosť vyčerpať prostriedok nápravy i v prípade pochybnosti o jeho účinnosti vyplýva taktiež z ustálenej judikatúry ESLP (Van Oosterwijck proti Belgicku, rozsudok zo 6. novembra 1980, č. 7654/76, § 37), táto sa však uplatní v prípadoch, keď pochybnosti sťažovateľa o účinnosti prostriedku nápravy nie sú podložené dostatočnými argumentmi, z ktorých by bolo možné vyvodit', že takýto prostriedok nápravy ponúka primerané vyhliadky na úspech, napr. s ohľadom na ustálenú vnútroštátnu judikatúru (Radio France a ďalší proti Francúzsku, rozhodnutie ESLP z 23. septembra 2003, č. 53984/00, § 34).

S poukazom na uvedené skutočnosti a prihliadajúc na zásadu efektivity a procesnej hospodárnosti konania ústavný súd sťažovateľa upozorňuje, že pokiaľ bude aj naďalej podávať takéto typovo identické sťažnosti, ku ktorým ústavný súd už zaujal právne závery vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, ktorými tieto typovo identické sťažnosti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, ústavný súd využije možnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 25 ods. 2 poslednej vety zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorej nemusí svoje rozhodnutie o odmietnutí sťažnosti odôvodňovať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2012